

PALĪGS STUDENTIEM

**levads
Latvijas Nacionālās
bibliotēkas**

**krājumos
un pieejamajos
resursos**

PALĪGS STUDENTIEM

Mākslas krājums

katrina.teivane-korpa@lnb.lv
maksa@lnb.lv

Plašs mākslas literatūras un jaunāko žurnālu klāsts mākslas, arhitektūras, kultūras mantojuma, fotogrāfijas, dizaina, interjera, kolekcionēšanas un citos jautājumos gan latviešu valodā, gan svešvalodās. Daļa izdevumu atrodama brīvpieejas plauktos, daļa glabājas krātuvē.

Krājumā ir vairākas vērtīgas attēlizdevumu kolekcijas: plakāti, atklātnes, mākslas izstāžu katalogi, ekslibri, estampi, zīmējumi, mākslas, foto un gravīru albumi un citi vizuāli materiāli.

Lasītavā strādā eksperti, kas var konsultēt dažādu ar mākslas jautājumiem saistītu studiju darbu izstrādē.

Vairāk par lasītavas krājumu:

<https://lnb.lv/lv/krajumi-lasitavas/attelizdevumi>

Saites uz digitalizēto attēlizdevumu datubāzēm:

<https://lnb.lv/lv/krajums/konrada-ubana-makslas-lasitava>

Kolekcija “Izdevniecība Dienas Mediji” foto arhīvs:

<https://dom.lndb.lv/data/obj/420183.html>

LATIFORM kolekcija (1974–1991):

<https://dom.lndb.lv/data/obj/843319>

PALĪGS STUDENTIEM

Mūzikas un nošizdevumu krājums

kristiana.tomina@lnb.lv
muzika@lnb.lv

Nošu izdevumi, mūzikas un dejas nozares literatūra un periodika, kā arī tematiskie CD-ROM un kompaktdiski.

Krājumā ir unikāli fondi un kolekcijas, piemēram, Vācu teātra arhīvs, simfonisko orķestru fonds, Dziesmu un deju svētku materiāli u.c.

Lasītavā ir ikvienam apmeklētājam brīvi pieejama klaviertelpa.

Pieejamas unikālas, mūzikas nozarei saistošas datubāzes, piemēram, Oxford Music Online ar lielākās mūzikas enciklopēdijas The New Grove Dictionary of Music tiešsaistes versiju, kā arī plašā JSTOR (<http://www.jstor.org/>).

Lasītavas darbinieki labprāt konsultēs un palīdzēs studiju darbu izstrādē.

Dziesmu svētku krātuve:

<https://dziesmusvetki.lndb.lv/>

Digitalizētais nošu arhīvs (pieejams tikai LNB tīklā):

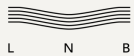
<https://dom.lndb.lv/data/obj/63589.html>

Digitalizētā Latvijas mūzikas vēstures grāmatu kolekcija:

<http://gramatas.lndb.lv/#collectionItems?id=654>

Mūzikas nozares ceļvedis (saites uz organizācijām, bibliotēku katalogiem un ārzemju mūzikas resursiem):

<https://www.lnb.lv/lv/nozaru-celvedis/muzika>

Klātienes ekskursija. Mūzikas lasītava un krātuves “aizkulises”

Iepazīšanās ar lasītavu un brīvpieejas krājumu, kā arī lasītājam pieejamajiem pakalpojumiem un darba zonām – klaviertelpām. Par krājuma eksemplāru meklēšanas iespējām jeb “sirmmāmuļas” kartotēkas pret digitālajiem meklētājiem.

Ekskluzīva ielūkošanās krātvē jeb “Bibliotekārs krātvē. Lūdzam nedaudz uzgaidīt”.

1 – 1,5h

PALĪGS STUDENTIEM

Audiovizuālais krājums

zane.grosa@lnb.lv
av@lnb.lv

Krājumā ir daudzveidīgi, tajā skaitā arī unikāli materiāli:

- skaņu ieraksti (vinilplates, šellaka plates, CD, audiokasetes, digitāli radīti skaņu ieraksti),
- video ieraksti (DVD, Blu-ray, VHS),
- multimediji (CD-ROM, DVD-ROM, USB, u.c.),
- mācību līdzekļu komplekti ar audiovizuālo pielikumu (pamatā valodu mācība).

Krājumā ir vairākas unikālas kolekcijas, piemēram, TV raidījums "Labvakar", vēsturiskie skaņu ieraksti, raidījums "Brīvā Eiropa", retu filmu izlases, u.c.

Piedāvājumā ir ērti izmantojamas datorprogrammas audio, video, foto apstrādei, rasēšanai u.c., kā arī brīvpieejas grāmatas un žurnāli par mūziku, kino un citām ar audiovizuālo nozari saistītām tēmām.

Lasītavas eksperti labprāt palīdzēs apmeklētājiem atrast nepieciešamos materiālus, kā arī nodrošinās iespēju izvēlēto audiovizuālo materiālu atskaņot uz piemērotas aparatūras.

Latvijas vēsturiskie skaņu ieraksti: <https://audio.lndb.lv/>

Radio Brīvā Eiropa /Radio Brīvība ieraksti: <https://dom.lndb.lv/data/obj/70240.html>

Latvijas mūzika un atskaņotājmāksla skaņu platēs (pieejams tikai LNB):
<https://dom.lndb.lv/data/obj/27448.html>

Digitāli radītie (dzimušie) skaņu ieraksti (pieejams tikai LNB):
<https://dom.lndb.lv/data/obj/48224.html>

Latvijas CD (pieejams tikai LNB): <https://dom.lndb.lv/data/obj/58946.html>

LNB videodokumenti (pieejams tikai LNB): <https://dom.lndb.lv/data/obj/679839.html>

Daudzi digitalizētie LNB audio un video ieraksti ir ārpus minētajām kolekcijām, tos var atrast <https://www.lndb.lv/>, atlasot pēc “Tips” – “Skaņu ieraksts” vai “Videofilma”

PALĪGS STUDENTIEM

Reto grāmatu un rokrakstu krājums

retumi@lnb.lv

Reto grāmatu un rokrakstu krājumā tiek iekļauti visi iespieddarbi (grāmatas, sīkiespiedumi, periodiskie izdevumi, kartes, attēlizdevumi), kas izdoti līdz 1850. gadam, kā arī vēlāk tapuši iespieddarbi ar īpašām retuma pazīmēm (aizliegti un vajāti izdevumi, klasiķu darbu pirmizdevumi, greznumizdevumi un poligrāfiski interesanti iespiedumi, eksemplāri ar autoru un ievērojamu personu atzīmēm u. c.).

Rokrakstu krājumā tiek komplektēti kultūrvēsturiski nozīmīgi manuskripti, vēstules, fotogrāfijas u. c. personālarhīvu materiāli.

Alekseja Apīņa Reto grāmatu un rokrakstu lasītavas darbinieki ir nozares eksperti un labprāt sniegs padomu par konkrētiem unikāliem fondiem un palīdzēs piemeklēt pētniecības tēmai atbilstošus materiālus.

Seniespiedumi latviešu valodā 1525–1855

<http://datatest.lnb.lv/egramatas/Seniespiedumi1v.pdf>

Latvijas citvalodu seniespiedumu kopkatalogs, 1588–1830. Sērija A

<https://dom.lndb.lv/data/obj/838239.html>

Latviešu grāmatniecības darbinieki līdz 1918. gadam. Biogrāfijas

<http://lgdb.lnb.lv/>

Latvijas kultūras vēsture attēlos. Sērija A: Portreti

<http://datatest.lnb.lv/retumiprojekts/main.htm>

Rīgas jezuītu kolēģijas (1583–1621) grāmatu krājums

https://kopkatalogs.lv/F/?&func=find-b-0&local_base=nba03

Brāļu draudzes rokraksti <https://braludraudze.lndb.lv/>

Latvija 16.–18. gs. kartēs <http://data.lnb.lv/nba05/kartes/frame.htm>

G. F. Stendera literārais mantojums <https://stenders.lndb.lv/>

Fonogrāfa valces http://datatest.lnb.lv/digitala_biblioteka/Valces/main.htm

Lekcija “Retās grāmatas un seniespiedumi LNB krājumā”

Viens no katras bibliotēkas lepnumiem ir tās seniespiedumu krājums. LNB kolekcijā ir 65 iespieddarbu vienības, kas tapušas 15. gadsimtā. Tāpat Reto grāmatu krājumā tiek komplektēti vairāku veidu materiāli (grāmatas, sīkiespiedumi, periodiskie izdevumi, kartes, attēlizdevumi), kas izdoti līdz 1850. gadam, kā arī pēc šī laika izgatavoti iespieddarbi ar īpašām retuma pazīmēm (aizliegti un vajāti izdevumi, klasiķu darbu pirmizdevumi, greznumizdevumi un poligrāfiski interesanti iespiedumi, eksemplāri ar autoru un ievērojamu personu atzīmēm u. c.), tiek veidota arī latviešu trimdas bēgļu nometnēs līdz 1950. gadam iespiesto grāmatu kolekcija. Kopumā LNB Reto grāmatu krājumā ir vairāk nekā 30.000 iespiestā materiāla vienību.

PALĪGS STUDENTIEM

Kartogrāfisko materiālu krājums

linda.akmentina@lnb.lv

kartes@lnb.lv

Kartogrāfiskie materiāli – kartes, pilsētu plāni, atlanti, globusi u. c. Tūrisma ceļveži, grāmatas par kartogrāfiju, kartogrāfijas vēsturi, ģeogrāfiskajām informācijas sistēmām (ĢIS), kartogrāfijas bibliogrāfijas u. c.

Karšu lasītavā strādā kartogrāfijas vēstures un ģeogrāfijas eksperti, kas var palīdzēt atrast nepieciešamo materiālu visdažādāko nozaru interesentiem.

Digitalizētās kartes vienkopus: <https://dom.lndb.lv/data/obj/27462.html>

Atsevišķas kolekcijas:

- Latvija 16.–18.gs. kartēs (CD versija):

<http://data.lnb.lv/nba05/kartes/frame.htm>

- Latvija 16.–18.gs. kartēs (uzlabotā, papildinātā versija): <https://dom.lndb.lv/data/obj/28304.html>

- Ceļi tuvi, ceļi tāli:

<https://dom.lndb.lv/data/obj/27464.html>

- Nacionālās kartogrāfijas pirmsākumi:

<https://dom.lndb.lv/data/obj/27449.html>

LNB Karšu pārlūks: <http://kartes.lnb.lv/>

Virtuālā izstāde “Nepārtraukta līnija: Latvijas robežas kartēs”: <http://nepartrauktalinija.graftik.lv/>

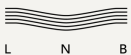
Noderīgi:

Nozaru ceļvedis (noderīgas interneta saites) ģeogrāfijā un kartogrāfijā:

<https://lnb.lv/lv/nozaru-celvedis/geografija-un-kartografija>

Neliela instrukcija kartogrāfisko materiālu meklēšanai LNB digitālajos resursos

https://lnb.lv/sites/default/files/media/biblioteka/karsu_meklesana_LNB_resursos.pdf

Lekcija “Kartes – informācijas avots izziņai un pētniecībai”

Kartes LNB krājumā. Drukātās un digitālās karšu kolekcijas, to pieejamība. Karšu daudzveidība, to pielietojums pētījumos. Kartogrāfisko materiālu meklēšana LNB resursos. Atsauču veidošana. Saturs var tikt pielāgots katrai interesentu grupai, atbilstoši viņu specifikai.

Kartogrāfiskie materiāli – kartes, pilsētu plāni, atlanti, globusi u. c.

PALĪGS STUDENTIEM

Sīkiespieddarbu krājums

indra.vilumsone@lnb.lv

sikdarbi@lnb.lv

Dažādu organizāciju un iestāžu informatīvie izdevumi, darbības pārskati, statūti, noteikumi, norādījumi, instrukcijas, telefonu un adrešu grāmatas, izdevniecību katalogi un cenrāži, mācību metodiskie materiāli, teātra, kino un sporta sacensību programmas, politisko partiju programmas un vēlēšanu materiāli, reklāmas izdevumi, prospekti, bukleti, noplēšamie un pāršķiramie sienas un galda kalendāri u. c.; lapveida izdevumi (vienlapes, afišas, etiķetes u. c.) visās zinātņu un tautsaimniecības nozarēs.

Sīkdarbu lasītavas eksperti palīdzēs atrast un konsultēt par to, kā integrēt un izmantot sīkiespieddarbu krājumu pētījumos un kāda informācija tajos atrodama.

Digitalizētos materiālus var atrast
«Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka»
meklētājā ierakstot vārdu “sīkiespieddarbs”

<https://lndb.lv/>

PALĪGS STUDENTIEM

Periodikas krājums

kristina.papule@lnb.lv
periodika@lnb.lv

Laikraksti, žurnāli, rakstu krājumi, biļeteni u. c.
turpinājumi izdevumi

Plašāk par krājumu un unikāliem izdevumiem:
<https://lnb.lv/lv/krajumi-lasitavas/periodiskie-izdevumi>

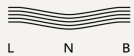
Pašlaik digitāli nav pieejami aptuveni 20% krājuma materiālu

Žurnāli un laikraksti no 18. gs. līdz mūsdienām:

www.periodika.lv

Senie laikraksti PDF formātā:

http://datatest.lnb.lv/digitala_biblioteka/laikraksti/

L N B

LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

Konsultācija “Latvijas periodika” (tiešsaistē)

Konsultācija par informācijas meklēšanu Analītikas datubāzē un bibliogrāfiskajos rādītājos, periodiskie izdevumi digitālajās kolekcijās un pilnteksta datubāzēs, periodika Latvijas bibliotēku katalogos, nozīmīgākie izdevumi par žurnālistikas un preses vēsturi.

PALĪGS STUDENTIEM

Pastāvīgā ekspozīcija “Grāmata Latvijā”

maija.treile@lnb.lv

gramata.latvija@lnb.lv

Stāsts par Latvijas grāmatniecības vēsturi un grāmatu – gan kā materiālu objektu, gan sociālu un garīgu parādību. Ekspozīcijā aplūkojami dažādi materiālu veidi no viduslaikiem līdz mūsdienām.

LNB pastāvīgā ekspozīcija “Grāmata Latvijā”

Digitālie resursi

<https://www.lnb.lv/lv/gramata-latvija/pastaviga-ekspozicija-gramata-latvija>

Facebook lapa

<https://www.facebook.com/gramatalatvija>

Podkāsts “Sarunas par grāmatām un lasīšanu”

<https://lnb.lv/lv/gramata-latvija/skaties-un-klausies>

Gida vadītas ekskursijas ekspozīcijā

Radošās darbnīcas pieaugušajiem

https://lnb.lv/sites/default/files/media/gramata-latvija/Virtakas_klase_pieaugusajiem_01-09-2020.pdf

PALĪGS STUDENTIEM

Projekts “Latvijas kultūras kanons”

maija.treile@lnb.lv

anita.smeltere@lnb.lv

kulturaskanons@lnb.lv

Pilnīgākā informācija (teksti, video, foto, kartes, attēli u. c.) par Latvijas kultūras kanonā iekļautajām 108 vērtībām astoņās nozarēs – tautas tradīcijas, arhitektūra un dizains, skatuves māksla, vizuālā māksla, literatūra, mūzika, kino un ainavas.

Projekts “Latvijas kultūras kanons”

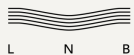
Digitālie
resursi

Tīmekļvietne

<https://kulturaskanons.lv/>

Facebook lapa

<https://www.facebook.com/kulturaskanons>

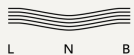

L N B
LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

Projekts “Latvijas kultūras kanons”

Lekcijas un citi
pakalpojumi

Lekcijas un semināri par Latvijas kultūras kanonu
gan tiešsaistē, gan klātienē

L N B

LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

PALĪGS STUDENTIEM

Uzziņu un informācijas centrs

ginta.zalcmane@lnb.lv
konsultants@lnb.lv

Uzziņu un informācijas centrs

<https://lnb.lv/lv/pakalpojumu-departaments/uzzinu-un-informacijas-centrs>

Informācijas pakalpojumi

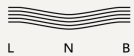
<https://lnb.lv/lv/pamatpakalpojumi/informacijas-pakalpojumi>

Starpbibliotēku abonements

<https://lnb.lv/lv/pamatpakalpojumi/starpbiblioteku-abonements>

Facebook lapa

<https://www.facebook.com/LNBUIC>

L N B

LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

- **tematiski informācijas apkopojumi**
- **aktuālā preses informācija – preses apskats jeb klipings**
- **tematisku bibliogrāfisku sarakstu sastādīšana**
- **lasītāju apmācība**
- **rakstu kopiju elektroniskā piegāde bibliotēkām**
- **starpbibliotēku abonements un
starptautiskais starpbibliotēku abonements**

PALĪGS STUDENTIEM

Nozaru literatūras centrs
**Humanitāro un sociālo
zinātņu lasītava**

soczin@lnb.lv

Izdevumi nozarēs:

valodniecībā, literatūrzinātnē, daiļliteratūrā, filozofijā, psiholoģijā, reliģijā, politikā, socioloģijā, izglītībā, ģeogrāfijā, vēsturē, etnoloģijā un etnogrāfijā.

Nozaru uzzīņu izdevumi – enciklopēdijas, vārdnīcas un rokasgrāmatas.

PALĪGS STUDENTIEM

Nozaru literatūras centrs
**Tehnoloģiju un dabaszinātņu
lasītava**

tehnologijas@lnb.lv

Izdevumi nozarēs:

dabaszinātnē, veselības zinātnē, lauksaimniecībā, inženierzinātnē,
datorzinātnē.

Nozaru uzziņu izdevumi – enciklopēdijas, vārdnīcas
un rokasgrāmatas.

Plašs tulkojošo nozaru vārdnīcu krājums.

PALĪGS STUDENTIEM

Nozaru literatūras centrs
**Ekonomikas un tiesību
zinātņu lasītava**

jurzin@lnb.lv

Izdevumi nozarēs:

ekonomikā, tiesību zinātnē, grāmatvedībā un finansēs, uzņēmējdarbības vadībā, mārketingā un sabiedriskās attiecības. Tiesību zinātnē pieejama nozares zinātniskā periodika. Tiesību avotu kolekcija plašā hronoloģiskā aptvērumā, sākot no Latvijas pirmās brīvvalsts laikiem. Nozaru uzziņu izdevumi – enciklopēdijas, vārdnīcas un rokasgrāmatas.

PALĪGS STUDENTIEM

Nozaru literatūras centrs
**Baltijas Austrumāzijas
pētniecības centra (AsiaRes)
bibliotēkas lasītava**

asiaresbibl@lnb.lv

Pētnieciskas ievirzes grāmatu kolekcija par Austrumāzijas valstīm, to kultūru un vēsturi, valodām, mūsdienu sabiedrību, politiku un ekonomiku.

PALĪGS STUDENTIEM

Nozaru literatūras centrs
Džona Ficdžeralda Kenedija
lasītava

jfk@lnb.lv

Grāmatas par ASV un Kanādas vēsturi, ģeogrāfiju, kultūru, mākslu, izglītību, likumdošanu. Periodiskie izdevumi, daiļliteratūra un filmas DVD formātā.

Digitālā bibliotēka:

Grāmatu kolekcija <http://gramatas.lndb.lv/>

Periodikas kolekcija <http://periodika.lv/>

Noderīgi:

Nozaru literatūras datubāze:

https://kopkatalogs.lv/F/?func=find-b-0&local_base=fondi

Nozaru ceļvedis:

<https://lnb.lv/lv/katalogi-un-datubazes/nozaru-celvedis>

Nozaru literatūras centra Jaunieguvumu apskats
svešvalodās (Nr.1, 1. novembrī)

Tiešsaistes abonētās datubāzes

<https://lnb.lv/lv/katalogi-un-datubazes/tiessaistes-abonetas-datubazes>

Facebook lapa

<https://www.facebook.com/LNBnLC/>

Lekcijas un citi pakalpojumi

- Brīvpieejas grāmatu un periodikas krājums (~90 000 eks.)
- Uzziņas un konsultācijas, t. sk. tiešsaistes Zoom platformā
- Literatūras atlase un izsniegšana no krājuma
- Katalogi un datubāzes
- Dokumentu kopēšana, skenēšana, izdruka
- Mācību kursi informācijas meklēšanā
- Grupu nodarbību un individuālās darba telpas
- Tematiskie pasākumi
- Tematiskās un jaunieguvumu izstādes

Mācību pakalpojums dažādās nozarēs:

Humanitārās un sociālās zinātnes

Ekonomikas un tiesību zinātnes

Tehnoloģijas un dabaszinātnes

<https://lnb.lv/lv/pamatpakalpojumi/macibu-pakalpojums>

Nozaru informācijas eksperti:

<https://lnb.lv/lv/petniekiem/jauta-nozaru-informacijas-ekspertam>

CARD

Kultūras kapitāls
kā resurss Latvijas
ilgtspējīgai attīstībai